Gedragscode integriteit voor het college van B&W, raadsleden en duo-commissieleden gemeente Weststellingwerf 2024

Deel I Inleiding Gedragscode voor het college van B&W, raadsleden en duo-commissieleden
Leden van het college van B&W (hierna: collegeleden), raadsleden en duo-commissieleden stellen bij hun handelen de kwaliteit van het openbaar bestuur centraal. Integriteit van het openbaar bestuur is daarvoor een belangrijke voorwaarden. De belangen van de gemeente en in het verlengde daarvan die van de inwoners zijn het primaire richtsnoer.

Kernwaarden van bestuurlijke integriteit
Bestuurlijke integriteit houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat er de bereidheid is om daarover verantwoording af te leggen. Verantwoording wordt intern afgelegd aan collega-bestuurders c.q. collegeleden, de gemeenteraad en/of aan collega raadsleden, maar ook extern aan organisaties en inwoners voor wie collegeleden, raadsleden en duo-commissieleden hun functie vervullen.

Een aantal kernbegrippen is daarbij leidend en plaatst bestuurlijke integriteit in een breder perspectief:

Dienstbaarheid
Het handelen van een collegelid, raadslid en duo-commissielid is altijd en volledig gericht op het belang van de gemeente en op de organisaties en de inwoners die daar onderdeel van uit maken.

Functionaliteit
Het handelen van een collegelid, raadslid en duo-commissielid houdt herkenbaar verband met de functie die hij of zij vervult in de raad of in de algemene commissie.

Onafhankelijkheid
Een collegelid, raadslid en duo-commissielid vermijdt in zijn of haar handelen verhoudingen waarin zijn of haar persoonlijk belang of het belang van de groep waarmee hij of zij in contact staat, enerzijds en de belangen van de gemeente anderzijds door elkaar lopen of kunnen gaan lopen. Zelfs de schijn van belangenverstrengeling wordt vermeden.

Openheid
Het handelen van een collegelid, raadslid en duo-commissielid is transparant, opdat optimale verantwoording mogelijk is en externe partijen of controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen van het collegelid, raadslid of duo-commissielid en zijn beweegredenen daarbij. Deze openheid wordt beperkt door de regelgeving omtrent vertrouwelijke en geheime informatie.

Betrouwbaarheid
Op een collegelid, raadslid en duo-commissielid moet men kunnen rekenen. Hij of zij houdt zich aan de afspraken. Kennis en informatie waarover hij of zij uit hoofde van zijn functie beschikt, wendt hij of zij aan voor het doel waarvoor die zijn gegeven.

Zorgvuldigheid
Het handelen van een collegelid, raadslid en duo-commissielid is zodanig dat alle organisaties en inwoners op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op correcte wijze worden afgewogen.

Deze kernbegrippen zijn de toetssteen voor de nu volgende gedragsafspraken. In het verlengde van de eed die de collegelid, het raadslid en duo-commissielid aan het begin van zijn of haar ambtstermijn aflegt moeten gedragingen aan deze kernbegrippen getoetst worden.

Deel II Gedragscode voor het college van burgemeester en wethouders

INLEIDING

Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar een gezamenlijk belang dat de hele organisatie en het hele bestuur in al zijn geledingen aangaat. De gedragscode richt zich daarom zowel tot de individuele politieke ambtsdragers als tot de bestuursorganen. Ons democratische systeem en de democratische processen kunnen niet zonder integer functionerende organen en functionarissen. Integriteit van politieke ambtsdragers verwijst naar de zorgvuldigheid die politieke ambtsdragers moeten betrachten bij het invullen van hun rol in de democratische rechtsstaat. Dat betekent de verantwoordelijkheid nemen die met de functie samenhangt en bereid zijn verantwoording af te leggen, aan collega-bestuurders en/of (leden van) de volksvertegenwoordiging en bovenal aan de burger. In de democratische rechtsstaat dient een ieder zich te houden aan de wetten en regels die op democratische wijze zijn vastgesteld. Dat geldt zeker voor de politieke ambtsdragers die (mede) verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van die wetten en regels. Deze plicht is voor de politieke ambtsdrager neergelegd in de eed of gelofte die de politieke ambtsdrager bij de ambtsaanvaarding aflegt: hij/zij zweert/belooft getrouw te zullen zijn aan de Grondwet, de wetten te zullen nakomen en zijn/haar plichten die uit het politieke ambt voortvloeien naar eer en geweten te zullen vervullen.

De volksvertegenwoordiging stelt zowel voor de eigen leden als voor de dagelijkse bestuurders (voorzitter en overige leden van het dagelijks bestuur) een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Gemeentewet. De gedragscode is een richtsnoer voor het handelen van individuele politieke ambtsdragers en heeft tot doel hen te ondersteunen bij de invulling van hun verantwoordelijkheid voor de integriteit van het openbaar bestuur. Voor de volksvertegenwoordigers is er naast die voor de voorzitter/dagelijkse bestuurders een eigen afzonderlijke gedragscode. Onderhavige gedragscode heeft betrekking op de dagelijkse bestuurders van de gemeente Weststellingwerf: burgemeester en de wethouders.

Het rechtskarakter van de gedragscode is dat van een interne regeling, als nadere invulling en concretisering van de wettelijke regels. De gedragscode bevat in aanvulling op wettelijke regels gedragsnormen en regels over procedures die de transparantie van het handelen van politieke ambtsdragers evenals van de besluitvorming over en de naleving van de normen vergroten. Zij vormt een beoordelingskader en leidraad bij twijfel, vragen en discussies.

Het voorschrijven van een gedragsregel die afwijkt of verder gaat dan een dwingendrechtelijke wettelijke regeling is niet mogelijk. Nemen gemeenten contra-legem constructies op in de gedragscode dan kunnen die gemakkelijk weer zelf aanleiding zijn voor integriteitsproblemen. Een gedragscode heeft dus niet de juridische status van een algemeen verbindend voorschrift zoals een gemeentelijke verordening waaruit rechten en verplichtingen voortvloeien. Er is sprake van zelfbinding. De regels worden in gezamenlijk debat vastgesteld door de politieke ambtsdragers zelf. In dit licht moeten de regels in de code worden gezien. Dat maakt de gedragscode evenwel niet vrijblijvend. De bestuurders kunnen daarop worden aangesproken en zij dienen zich over de naleving ervan te verantwoorden. Het niet naleven van de gedragscode kan dus wel onderdeel worden van politiek debat en kan ook politieke gevolgen hebben. De gedragscodes bieden politieke ambtsdragers een handvat om andere politieke ambtsdragers aan te spreken op hun gedrag en hieruit wellicht (politieke) consequenties te trekken.

Integriteit is een thema dat betekenis krijgt in het handelen. Een integriteitsbeleid dat alleen op papier bestaat is slechts een dode letter. Daarom moet het handelen van politieke ambtsdragers regelmatig onderwerp van gesprek zijn, juist ook onderling, en ook daarbij geeft de gedragscode ondersteuning. De code en de voorgestelde registraties zijn instrumenten. Integriteit is uiteindelijk niet in regels te vangen. In de woorden van de schrijver C.S. Lewis gaat het om 'doing the right thing, even when no one is watching'.

Politieke ambtsdragers hebben een voorbeeldfunctie. Een politiek ambt wordt verricht in een glazen huis. Een bestuurder gedraagt zich zoals een goed ambtsdrager betaamt. Een politieke ambtsdrager onthoudt zich van gedragingen die de goede uitoefening of het aanzien van het ambt of het openbaar bestuur schaden. Een politiek ambt gewetensvol vervullen gebeurt in de dagelijkse praktijk en strekt

zich ook uit tot de privésfeer. In de huidige digitale wereld is zeker sprake van een dunne scheidslijn tussen werk en privé. Daarom is het in ieder geval het downloaden van illegale software, het bekijken, downloaden of verspreiden van pornografische, racistische, discriminerende, beledigende, aanstootgevende of (seksueel) intimiderende teksten en afbeeldingen, of het versturen van berichten die (kunnen) aanzetten tot haat en/of geweld uit den boze.

Integriteit is niet alleen een kwestie van regels, maar ziet ook op de onderlinge omgangsvormen. Een respectvolle omgang, met burgers en organisaties, tussen politieke ambtsdragers onderling en tussen politieke ambtsdragers en medewerkers, met behoud van eigen politieke inhoud en stijl, is van belang. In de omgang met burgers, ambtenaren, externe partijen en andere politieke ambtsdragers wordt van een politieke ambtsdrager correct, fatsoenlijk, en respectvol gedrag verwacht dat vrij is van ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend en (seksueel) intimiderend gedrag zoals hinderlijk gedrag, intimidatie, dubbelzinnige opmerkingen, handtastelijkheden, agressie, pesten en discriminatie.

Politieke ambtsdragers opereren vaak in diverse (boven)lokale netwerken. Deze netwerken dragen bij aan het geworteld zijn van de politieke ambtsdrager. Tegelijkertijd ontstaat hierdoor het risico dat politieke ambtsdragers vanuit het gevoel van sympathie en loyaliteit, de belangen van de eigen netwerken vooropstellen ten koste van het algemeen belang. De schijn van oneigenlijke beïnvloeding kan snel gewekt zijn. Dit maakt duidelijk dat het nadenken over de eigen integriteit verder gaat dan het beoordelen van individuele handelingen. Het vraagt ook dat politieke ambtsdragers zich bewust zijn dat zij altijd verbonden zijn met professionele en persoonlijke netwerken. En dat deze netwerken 'onbewust' een invloed kunnen hebben op de keuzes en acties van de politieke ambtsdrager, die mogelijk tot een schending leiden. Dit risico van 'netwerkcorruptie' kan de integriteit en de kwaliteit van het lokaal bestuur onder druk zetten.

Hoofdstuk 1 - ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

1 Deze gedragscode geldt voor de burgemeester en voor wethouders, maar richt zich ook tot de bestuursorganen.
2 De gedragscode is openbaar en via internet beschikbaar.

Hoofdstuk 2 - AFSPRAKEN RONDOM HET VOORKOMEN VAN BELANGENVERSTRENGELING

ARTIKEL 2.1.1

1. De burgemeester levert de gemeentesecretaris de informatie aan over de nevenfuncties die openbaar gemaakt moeten worden, bij aanvang van het ambt, dan wel binnen één maand na aanvaarding van de nevenfunctie en geeft hem de wijzigingen daarin door.
2. De informatie betreft in ieder geval de omschrijving van de nevenfunctie, de organisatie voor wie de nevenfunctie wordt verricht, wat het (verwachte) tijdsbeslag is en wat de inkomsten daaruit zijn.
3. De gemeentesecretaris legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.

ARTIKEL 2.1.2

1. Wethouders leveren de gemeentesecretaris de informatie aan over de nevenfuncties die openbaar gemaakt moeten worden, bij aanvang van het ambt, dan wel binnen één maand na aanvaarding van de nevenfunctie en geven hem de wijzigingen daarin door.
2. De informatie betreft in ieder geval de omschrijving van de nevenfunctie, de organisatie voor wie de nevenfunctie wordt verricht, of het al dan niet een nevenfunctie uit hoofde van het ambt betreft, wat het (verwachte) tijdsbeslag is, of de nevenfunctie bezoldigd of onbezoldigd is, dan wel – voor zover die openbaar gemaakt moeten worden – wat de inkomsten daaruit zijn.
3. De gemeentesecretaris legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.

ARTIKEL 2.2

1. De burgemeester en wethouders handelen in de uitoefening van hun ambt niet zodanig dat zij vooruitlopen op een functie na aftreden.
2. Een wethouder bespreekt het voornemen tot tussentijdse aanvaarding van een functie na aftreden met de burgemeester.

3. Een burgemeester bespreekt de tussentijdse aanvaarding van een functie met de commissaris van de Koning.

ARTIKEL 2.3

1. Het college van burgemeester en wethouders sluit de burgemeester en wethouders gedurende een jaar na aftreden uit van het tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de gemeente.
2. De uitsluiting geldt niet bij aanvaarding van een dienstbetrekking bij de gemeente waar burgemeester dan wel wethouder was. Voor werving, selectie en indiensttreding bij de gemeente zijn de voor het ambtelijk personeel geldende regels ter zake van overeenkomstige toepassing.
3. Burgemeester en wethouders vragen meerdere offertes aan als bij een offerteaanvraag ook oud-bestuurders en bevriende relaties zijn betrokken.
4. Burgemeester en wethouders stellen een afwegingskader op voor selectie en benoemingen van externen en informeren raad regelmatig over de toepassing in de praktijk.

ARTIKEL 2.4

1. Het college van burgemeester en wethouders draagt de burgemeester en een wethouder niet eerder dan een jaar na aftreden voor als kandidaat voor benoeming tot commissaris dan wel bestuurslid van een verbonden partij.
2. Onder verbonden partij wordt verstaan hetgeen wordt verstaan in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Hoofdstuk 3 – INFORMATIE

ARTIKEL 3

1. De burgemeester respectievelijk de wethouder zorgt ervoor dat vertrouwelijke en geheime informatie waarover hij beschikt veilig wordt bewaard.
2. De burgemeester respectievelijk de wethouder maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (nog) niet openbare informatie.

Hoofdstuk 4 - AFSPRAKEN RONDOM OMGANG MET GESCHENKEN EN UITNODIGINGEN

ARTIKEL 4.1

1. Een burgemeester respectievelijk een wethouder accepteert en biedt geen geschenken, faciliteiten en diensten aan als zijn onafhankelijke positie hierdoor kan worden beïnvloed.
2. De burgemeester respectievelijk de wethouder kan, tenzij het eerste lid van toepassing is, incidentele geschenken die een geschatte waarde van € 50 of minder vertegenwoordigen, behouden.
3. Geschenken die de burgemeester respectievelijk de wethouder uit hoofde van zijn ambt ontvangt en die een geschatte waarde van meer dan € 50 vertegenwoordigen worden, indien zij niet worden teruggestuurd, geregistreerd en eigendom van de gemeente.
4. De gemeentesecretaris legt een register aan van de geschenken met een geschatte hogere waarde dan
€ 50. In het register is aangegeven welke bestemming de gemeente hieraan heeft gegeven. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.
5. De burgmeester respectievelijk de wethouder ontvangt geen geschenken op het woon/huisadres.

ARTIKEL 4.2

1. Een burgemeester respectievelijk een wethouder accepteert geen lunches, diners, recepties en andere uitnodigingen die door anderen betaald of georganiseerd worden, tenzij dat behoort tot de uitoefening van de functie en de aanwezigheid beschouwd kan worden als functioneel.
2. Bij twijfel legt de burgemeester respectievelijk de wethouder de uitnodiging ter bespreking voor aan het college van het college van burgemeester en wethouders.

ARTIKEL 4.3

1. Invitaties voor excursies, evenementen en buitenlandse reizen op rekening van anderen dan de gemeente legt de burgemeester respectievelijk de wethouder vooraf ter bespreking voor aan het college van burgemeester en wethouders.
2. De burgemeester, dan wel de wethouder maakt de excursies en evenementen die hij heeft aanvaard openbaar binnen één week nadat de excursie, dan wel het evenement heeft plaatsgevonden, onder vermelding van wie deze kosten voor zijn/hun rekening heeft/hebben genomen. De informatie is via internet beschikbaar.

3. De informatie over buitenlandse reizen voor rekening van derden wordt binnen één week na terugkeer in Nederland opgenomen in het register, bedoeld in artikel 5.3, tweede lid.

Hoofdstuk 5 - AFSPRAKEN RONDOM HET GEBRUIK VAN GEMEENTELIJKE FACILITEITEN EN VOORZIENINGEN

ARTIKEL 5.1
1. Het college van burgemeester en wethouders richt de financiële en administratieve organisatie zodanig in dat er een getrouw beeld mogelijk is van de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven, met heldere procedures over de wijze waarop functionele uitgaven rechtstreeks in rekening worden gebracht of kunnen worden gedeclareerd bij de gemeente.
2. De burgemeester en de wethouders verantwoorden zich over hun gebruik van de voorzieningen volgens de in het eerste lid vastgestelde regels en procedures.

ARTIKEL 5.2
1. Een burgemeester respectievelijk een wethouder meldt het voornemen tot een buitenlandse dienstreis of een uitnodiging daartoe aan het college van burgemeester en wethouders. Hij geeft daarbij informatie over het doel en de duur van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap dat meereist, de geraamde kosten en de wijze waarop van de reis verslag wordt gedaan.
2. De burgemeester, dan wel de wethouder meldt daarbij tevens als hij voornemens is om de buitenlandse dienstreis voor privédoeleinden te verlengen. De extra kosten van de verlenging komen daarbij volledig voor eigen rekening.
3. Het college van burgemeester en wethouders betrekt alle aspecten in de besluitvorming en informeert de gemeenteraad zo spoedig mogelijk over het genomen besluit.

ARTIKEL 5.3
1. Een burgemeester respectievelijk een wethouder legt verantwoording af over afgelegde buitenlandse dienstreizen. Hij maakt in ieder geval openbaar wat het doel, de bestemming en de duur van de buitenlandse dienstreis is geweest en wat daarvan de kosten waren voor de de gemeente.
2. De gemeentesecretaris legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.

ARTIKEL 5.4
Voor de toepassing van de artikelen 5.2 en 5.3 wordt onder buitenlandse dienstreis niet verstaan een dienstreis naar een Europese instelling of een dienstreis naar een buur-provincie/buurgemeente/buurwaterschap in het buitenland.

ARTIKEL 5.5
Een burgemeester respectievelijk een wethouder declareert geen kosten die al op andere wijze worden vergoed.

ARTIKEL 5.6
Gebruik van voorzieningen en eigendommen van de gemeente ten eigen bate of ten bate van derden is niet toelaatbaar, tenzij dit wettelijk of volgens interne regels is toegestaan.

Hoofdstuk 6- UITVOERING GEDRAGSCODE

ARTIKEL 6.1
De gemeenteraad bevordert de eenduidige interpretatie van de gedragscode. Ingeval van leemtes en onduidelijkheden in de gedragscode voorzien/voorziet de gemeenteraad daarin.

ARTIKEL 6.2
1. Op voorstel van de burgemeester maakt de gemeenteraad met hem afspraken over de navolgende onderwerpen:
a. de periodieke bespreking van het onderwerp integriteit in zijn algemeenheid en van de gedragscode in het bijzonder;
b. de periodieke bespreking van het overzicht van nevenfuncties en neveninkomsten.
b. de aanwijzing van contactpersonen of aanspreekpunten integriteit;

c. de processtappen die worden gevolgd in geval van een vermoeden van een integriteitschending van een politieke ambtsdrager van de gemeente.
d. In het geval van een integriteitsonderzoek door een extern bureau wordt alleen gebruik gemaakt van gecertificeerde onderzoeksbureaus.
2. De afspraken als bedoeld onder 1 worden vastgelegd in een bijlage die onderdeel uitmaakt van de gedragscode.

Deel III Gedragscode voor raadsleden en duo-commissieleden

Hoofdstuk 1 - ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

1. Deze gedragscode geldt voor de leden van de gemeenteraad van Weststellingwerf, beëdigde duo-commissieleden en de door de raadsfractie aangestelde fractiemedewerkers.
2. De code is openbaar en via de gemeentelijke website beschikbaar.
3. De leden van de gemeenteraad ontvangen bij hun aantreden van de griffier een exemplaar van de code.
4. Een raadslid, duo-commissielid of fractiemedewerker is aanspreekbaar op de naleving van deze code.
5. In gevallen waarin de code niet voorziet of waarbij de toepassing niet eenduidig is, vindt bespreking plaats in het presidium van de raad. Het presidium kan over de toepassing van de code een advies uitbrengen aan de raad.
6. Klachten over niet integer handelen of vermoedens van niet integer handelen worden gemeld bij de griffier, in de functie als secretaris van het presidium. De griffier overlegt met de voorzitter van de raad over het voorleggen van de kwestie aan het presidium. Zo nodig besluit het presidium om extern advies in te winnen/de kwestie voor te leggen aan een aangewezen vertrouwenspersoon.

Hoofdstuk 2 - AFSPRAKEN RONDOM HET VOORKOMEN VAN BELANGENVERSTRENGELING

ARTIKEL 2.1 KERNBEPALING

Raadsleden mogen hun invloed en stem niet gebruiken om een persoonlijk belang veilig te stellen of het belang van een ander of andere organisatie waarmee zij een persoonlijke betrokkenheid hebben veilig te stellen. Raadsleden moeten actief en uit zichzelf belangenverstrengeling tegengaan.

ARTIKEL 2.2 ONTHOUDEN DEELNAME BERAADSLAGING EN STEMMING

1. Raadsleden onthouden zich van deelname aan de (voorbereiding op de) beraadslaging en stemming als er sprake is van een beslissing waarbij strijdigheid met artikel 28 Gemeentewet aan de orde is.
2. Als raadsleden ingevolge het eerste lid niet deelnemen aan de beraadslaging en de stemming, melden/meldt de raadsleden/ het raadslid dit voorafgaand aan de behandeling van het agendapunt en vermelden/vermeldt zij/hij op welke wijze de besluitvorming hen/hem in het bijzonder aangaat. Raadsleden onthouden zich ook van beïnvloeding in andere fases van de besluitvorming.
3. Onthouding van deelname aan de beraadslaging en stemming wordt aangetekend in de verslaglegging.

ARTIKEL 2.3 MELDEN VAN FUNCTIES NAAST HET RAADSLIDMAATSCHAP

1. Raadsleden leveren de griffier voor aanvang van het raadslidmaatschap de informatie aan over de functies die zij naast het raadslidmaatschap vervullen. Als gaande het raadslidmaatschap nieuwe functies aanvaard worden of de omstandigheden met betrekking tot bestaande functies wijzigen, wordt de informatie die hierop betrekking heeft direct aangeleverd bij de griffier.
2. Een raadslid vervult geen nevenfuncties die een structureel risico vormen voor een integere invulling van de politieke functie.
3. De informatie betreft in ieder geval:
   a. de omschrijving van de functie;
   b. de organisatie voor wie de functie wordt verricht;
   c. of het al dan niet een functie betreft uit hoofde van het raadslidmaatschap;
   d. of de functie bezoldigd of onbezoldigd is.
4. De griffier legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.

ARTIKEL 2.4 MELDEN VAN FINANCIËLE BELANGEN

1. Raadsleden doen bij de griffier opgaaf van hun substantiële financiële belangen (zoals aandelen, opties en derivaten) in ondernemingen waarmee de gemeente zaken doet of waarin

de gemeente een belang heeft. Ook een gedurende de raadsperiode, tussentijds ontstaan financieel belang dient opgegeven te worden.
2. De informatie betreft in ieder geval:
   a. een omschrijving van het belang (aard en omvang);
   b. de organisatie waarin het financiële belang bestaat.
3. De griffier legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is niet openbaar en uitsluitend door politieke ambtsdragers in te zien.
4. Bij privaat-publieke samenwerkingsrelaties voorkomt het raadslid of duo-commissielid (de schijn van) bevoordeling die in strijd is met eerlijke concurrentieverhoudingen.
5. Een raadslid of duo-commissielid dat familie- of vriendschapsbetrekkingen of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan de gemeente, onthoudt zich van deelname aan de besluitvorming over de betreffende opdracht.
6. Een raadslid of duo-commissielid neemt van een aanbieder van diensten aan de gemeente geen faciliteiten of diensten aan die zijn onafhankelijke positie ten opzichte van de aanbieder kan beïnvloeden.

ARTIKEL 2.5 AFSPRAKEN BIJ VERBODEN HANDELINGEN EN VERBODEN OVEREENKOMSTEN

1. Raadsleden die voornemens zijn een handeling te verrichten of een overeenkomst aan te gaan als bedoeld in artikel 15 lid 1 Gemeentewet, informeren daarover vooraf de griffier en de burgemeester.
2. In het geval dat wordt besloten ontheffing te vragen als bedoeld in artikel 15 lid 2 Gemeentewet, ondersteunt de griffier bij het aanvragen van de ontheffing.
3. Artikel 15 lid 1 en lid 2 Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op de commissieleden, met dien verstande dat de ontheffing als bedoeld in lid 2 van artikel 15 wordt gevraagd van het presidium.

Hoofdstuk 3 - AFSPRAKEN RONDOM OMGANG MET GESCHENKEN EN UITNODIGINGEN

ARTIKEL 3.1 KERNBEPALING

Raadsleden mogen hun invloed en hun stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen of diensten die hun zijn gegeven of hun in het vooruitzicht zijn gesteld.

ARTIKEL 3.2 OMGANG MET GESCHENKEN, FACILITEITEN EN DIENSTEN

1. Raadsleden nemen van derden geen geschenken aan en accepteren geen faciliteiten of diensten waarvan redelijkerwijs mag worden aangenomen dat die hen uit hoofde van of vanwege hun functie als raadslid worden aangeboden, tenzij het gaat om een incidentele, kleine attentie (zoals een bloemetje of een fles wijn) met een geschatte waarde van maximaal €50.
2. Geschenken die raadsleden of duo-commissieleden uit hoofde van hun ambt ontvangen en die een geschatte waarde van meer dan € 50 vertegenwoordigen worden, als zij niet worden teruggestuurd, eigendom van de gemeente. Het presidium besluit over de bestemming van het geschenk.
3. De griffier legt een register aan van de geschenken met een geschatte waarde van meer dan € 50. In het register is aangegeven welke bestemming de gemeente hieraan heeft gegeven. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.
4. Geschenken worden niet op het huisadres ontvangen. Indien dit toch is gebeurd, wordt dit gemeld in het presidium, waarna een besluit over de bestemming van het geschenk wordt genomen.
5. Aanbiedingen voor privé-werkzaamheden of kortingen op privé-goederen worden niet geaccepteerd.
6. Gebruik van voorzieningen en eigendommen van de gemeente ten eigen bate of ten bate van derden is niet toegestaan, tenzij hier andere afspraken over gemaakt zijn.

ARTIKEL 3.3 UITNODIGINGEN

1. Raadsleden accepteren geen lunches, diners, recepties en andere uitnodigingen, waarvan redelijkerwijs mag worden aangenomen dat die hen uit hoofde van of vanwege hun functie als raadslid worden aangeboden en die door anderen betaald of georganiseerd worden, tenzij dat

behoort tot de uitoefening van het raadswerk en/of de aanwezigheid beschouwd kan worden als functioneel.

2. Deelname aan werkbezoeken, excursies en evenementen die verband houden met het raadswerk en voor rekening van anderen dan de gemeente komen, melden de raadsleden bij het presidium binnen één week nadat de excursie, dan wel het evenement heeft plaatsgevonden. Daarbij wordt ook melding gemaakt wie de kosten voor zijn rekening heeft genomen indien de kosten niet zijn betaald zijn door de gemeente. Melding kan achterwege blijven, indien er sprake is van andere overheidsorganisaties.

ARTIKEL 3.4 BUITENLANDSE REIZEN

1. Een raadslid of duo-commissielid dat het voornemen heeft uit hoofde van zijn of haar functie een buitenlandse reis te maken of is uitgenodigd voor een buitenlandse reis of werkbezoek op kosten van derden, heeft vooraf toestemming nodig van het presidium. Het raadslid of duo-commissielid meldt daarbij in ieder geval het doel, de bestemming en de duur van de reis en wat daarvan de kosten zijn. Daarbij wordt ook aangegeven wie de kosten voor zijn of haar rekening heeft genomen.
2. Het gemeentelijke belang van de reis is doorslaggevend voor de besluitvorming.
3. De gemeenteraad wordt van de besluitvorming in het presidium op de hoogte gesteld.
4. De griffier legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.
5. Het ten laste van de gemeente meereizen van de partner van een raadslid of duo-commissielid naar en in het buitenland is uitsluitend toegestaan wanneer dit gebeurt op uitnodiging van de ontvangende partij en het belang van de gemeente daarmee gediend is. Het meereizen van de partner wordt bij de besluitvorming betrokken.
6. Het anderszins meereizen van derden naar en in het buitenland op kosten van de gemeente is niet toegestaan. Het meereizen van derden op eigen kosten is toegestaan en wordt in dat geval bij de besluitvorming betrokken.
7. Het verlengen van een buitenlandse dienstreis voor privé doeleinden is toegestaan, mits dit is betrokken bij de besluitvorming. De extra reis- en verblijfkosten komen volledig voor rekening van het raadslid of duo-commissielid.

Hoofdstuk 4 - AFSPRAKEN RONDOM HET GEBRUIK VAN GEMEENTELIJKE FACILITEITEN EN VOORZIENINGEN

ARTIKEL 4.1 KERNBEPALING

Raadsleden gaan op prudente wijze om met gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen voor zover deze hen ter beschikking staan en gebruiken deze alleen waarvoor ze bedoeld zijn.

ARTIKEL 4.2 GEBRUIK VAN INTERNE VOORZIENINGEN

Raadsleden houden zich aan de regels voor het gebruik van interne voorzieningen van algemene aard, zoals vergaderruimte, de leeskamer, en dergelijke.

ARTIKEL 4.3 ONKOSTENVERGOEDINGEN EN DECLARATIES

Raadsleden houden zich aan de regels die gelden voor onkostenvergoedingen en declaraties.

5. AFSPRAKEN RONDOM DE OMGANG MET INFORMATIE

ARTIKEL 5.1 KERNBEPALING

Raadsleden gaan zorgvuldig en correct om met de informatie waarover zij uit hoofde van hun lidmaatschap van de gemeenteraad beschikken.

ARTIKEL 5.2 TRANSPARANTIE

Raadsleden zijn open en transparant over de eigen beslissingen en de beweegredenen daarvoor. Raadsleden handelen in overeenstemming met de Gemeentewet, de AVG en met de Wet open overheid.

ARTIKEL 5.3 GEHEIMHOUDINGSPLICHT

1. Raadsleden die de beschikking krijgen over gegevens waarvan zij het geheime karakter kennen of redelijkerwijs kunnen vermoeden, zijn verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behalve als de wet hen tot mededeling verplicht.
2. Geheime informatie wordt door de raadsleden veilig beheerd en bewaard.
3. Geheime informatie op papier wordt door de raadsleden ingeleverd bij de griffier.

ARTIKEL 5.4 GEBRUIK INFORMATIE TE EIGEN BATE OF ANDER GEBRUIK

Raadsleden maken niet voor eigen gewin of voor het gewin van een ander gebruik van (nog) niet openbare informatie waarover zij als raadslid beschikken.

ARTIKEL 5.5 GEBRUIK (SOCIALE) MEDIA

In uitlatingen op (sociale) media houden raadsleden de eer en het aanzien van het openbaar bestuur hoog. Raadsleden geven geen onjuiste voorstelling van zaken over gebeurtenissen in en rond de gemeente.

6. AFSPRAKEN RONDOM DE OMGANG IN HET ALGEMEEN EN DE GANG VAN ZAKEN TIJDENS VERGADERINGEN

ARTIKEL 6.1 KERNBEPALING

Raadsleden gaan binnen en buiten de vergaderzaal op respectvolle wijze met elkaar, andere politieke ambtsdragers, ambtenaren en inwoners om. Raadsleden onthouden zich, ook in de privésfeer, van gedragingen die schadelijk zijn of kunnen zijn voor de eer en het aanzien van het openbaar bestuur.

ARTIKEL 6.2 BEJEGENING

1. Raadsleden bejegenen elkaar, de collegeleden, de griffier, de gemeentesecretaris en andere ambtenaren op correcte wijze, zowel mondeling, schriftelijk als in de (social) media.
2. Raadsleden onthouden zich van pestgedrag, seksuele intimidatie, discriminatie, agressie en geweld. Ook 'op de persoon spelen', grof taalgebruik, ongepaste grappen en ongefundeerde beschuldigingen van strafbaar gedrag aan het adres van raadsleden of andere fracties zijn omgangsvormen die niet worden geaccepteerd.

ARTIKEL 6.3 HOUDEN AAN REGELS EN AANWIJZINGEN

1. Raadsleden houden zich tijdens de commissie- en raadsvergadering aan het reglement van orde en volgen de aanwijzingen van de voorzitter op.
2. Raadsleden spreken in het debat via de voorzitter.
3. Optreden tegen grensoverschrijdende bejegening tijdens vergaderingen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De voorzitter kan raadsleden vermanen en terugroepen tot de behandeling van het onderwerp en zo nodig spreken raadsleden ook elkaar aan. Bij herhaaldelijke grensoverschrijdende bejegening kan de voorzitter de spreker het woord ontnemen.

ARTIKEL 6.4 VERTROUWENSPERSOON

1. Raadsleden die zich geconfronteerd zien met ongewenste omgangsvormen kunnen zich wenden tot de vertrouwenspersoon voor een luisterend oor, begeleiding en ondersteuning.
2. Biedt ondersteuning door de vertrouwenspersoon geen oplossing of is bemiddeling tussen raadsleden gewenst dan vervult de griffier de rol van bemiddelaar of draagt een (externe) bemiddelaar aan.
3. Biedt bemiddeling geen oplossing en wenst een van de betrokken raadsleden verdere actie, dan vraagt het bewuste raadslid het presidium om beoordeling van de klacht.
4. De vertrouwenspersoon brengt jaarlijks een geanonimiseerd verslag van bevindingen uit aan het presidium, de griffier en de burgemeester.
5. De vertrouwenspersoon kan uit eigen beweging signaleringen delen met de griffier en de Burgemeester.

7. OVERIGE AFSPRAKEN

ARTIKEL 7.1 EENDUIDIGE INTERPRETATIE
De gemeenteraad bevordert de eenduidige interpretatie van deze gedragscode. In geval van leemtes en onduidelijkheden in de gedragscode voorziet hij daarin. Het presidium kan over de toepassing van de code een advies uitbrengen aan de raad.

ARTIKEL 7.2 TOEZICHT OP NALEVING
De raad ziet erop toe dat de college- en de raadsleden de voor hen toepasselijke gedragscodes naleven.

ARTIKEL 7.3 JAARLIJKS AANDACHT
Jaarlijks organiseert de voorzitter van de raad een bijeenkomst die in het teken staat van het onderwerp integriteit.

ARTIKEL 7.4 EVALUATIE
Minimaal één keer per bestuursperiode evalueert de raad de gedragscodes op actualiteit, functioneren en of deze naar behoren worden nageleefd.

8. SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 8.1 INTREKKING
De Gedragscode integriteit gemeente Weststellingwerf (zoals vastgesteld 2 april 2007]) wordt ingetrokken.

ARTIKEL 8.2 INWERKINGTREDING
Deze gedragscode treedt in werking met ingang van de dag na datum van bekendmaking.

ARTIKEL 8.3 CITEERTITEL
Deze regeling wordt aangehaald als: 'Gedragscode integriteit voor het college van B&W, raadsleden en duo-commissieleden gemeente Weststellingwerf 2024'.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Weststellingwerf op 13 mei 2024.

De griffier,

J. Kampinga

De voorzitter,

N.A. van de Nadort